

Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság

3.Bf.254/2024/14. szám

A Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság a Budapesten, 2025. január 8. napján tartott tanácsülésen meghozta a következő

v é g z é s t:

A vesztegetés elfogadásának büntette és más bűncselekmény miatt Terhelt1 és társai ellen indult büntetőügyben a Fővárosi Törvényszék 2024. június 14. napján kelt 18.B.490/2023/26. számú ítéletét Terhelt3 III. r. vádlott és Terhelt4 IV. r. vádlott vonatkozásában helybenhagyja azzal, hogy Terhelt4 IV. r. vádlott lakcíme: lakcím1., tényleges tartózkodási helye: intézet.

A végzéssel szemben további fellebbezésnek nincs helye.

INDOKOLÁS

[1] A Fővárosi Törvényszék a 2024. június 14. napján előkészítő ülésen meghozott és kihirdetett 18.B.490/2023/26. számú ítéletében bűnösnek mondta ki Terhelt1 I. r. vádlottat 2 rendbeli vesztegetés elfogadásának büntetében (Btk. 291.§ (1) bekezdése), Terhelt2 II. r. vádlottat 2 rendbeli, bűnsegédként elkövetett vesztegetés vétségében (Btk. 290.§ (6) bekezdés), míg Terhelt3 III. r. vádlottat és Terhelt4 IV. r. vádlottat egyaránt vesztegetés vétségében (Btk. 290.§ (6) bekezdés). Ezért Terhelt1 I. r. vádlottat – halmazati büntetésül – 350 napi tétel, 10.000 forint egy napi tétel összegű, mindösszesen 3.500.000 forint pénzbüntetésre, Terhelt2 II. r. vádlottat – halmazati büntetésül – 400 napi tétel, 2000 forint egy napi tétel összegű, mindösszesen 800.000 forint pénzbüntetésre ítélte, míg Terhelt3 III. r. és Terhelt4 IV. r. vádlottakat kettő-kettő évre próbára bocsátotta. Az I. r. vádlottat érintően rendelkezett a bűnjelekről, ennek során az eljárás során lefoglalt elektromos kerékpárra vagyoneklkobzást rendelt el.

[2] Az elsőfokú bíróság ítéletével szemben Terhelt3 III. r. vádlott és védője, továbbá Terhelt4 IV. r. vádlott és védője a kihirdetést követően nyomban, a büntetés enyhítését célzó fellebbezést jelentett be. A Fővárosi Törvényszék 18.B.490/2023/26. számú ítélete Terhelt1 I. r. és Terhelt2 II. r. vádlottak vonatkozásában 2024. június 14. napján jogerőre emelkedett.

[3] A Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség számsor számú átiratában az enyhítését célzó védelmi fellebbezéseket nem tartotta alaposnak. Kiemelte, hogy a fellebbezések tartalmára figyelemmel a felülbírálat terjedelme a Be. 590. § (3) bekezdése értelmében korlátozott, a fellebbezések tanácsülésen elbírálhatók, nyilvános ülés kitűzése esetén azon az ügyész részt venni nem kíván. A törvényszék az előkészítő ülésen hozott 26-III. és 26-IV. sorszámú végzéseivel a III-IV. r. vádlottak beismerő nyilatkozatát a Be. 504.§ (1)-(3) bekezdéseiben írtaknak megfelelően fogadta el, a perrendi szabályokat megtartotta. A történeti tényállást a vádlottak beismerő nyilatkozatára és az eljárás ügyirataira alapította, az indokolás körében – többek között – utalva a Be. 562.§ (2) és (4) bekezdéseiben foglaltakra. A megállapított tényállás alapján a cselekmény minősítése törvényes. A joghátrány alkalmazása során irányadó körülményeket helyesen vette számba és helytálló indokkal vetette el a védők által már perbeszédükben felvetett megrovás lehetőségét. Utalt arra is, hogy a vádlottak beismerő nyilatkozatukat az ügyészi mértékes indítvány ismeretében tették meg, az alkalmazott intézkedés tartama pedig ennél egy évvel rövidebb. Mindezek alapján indítványozta, hogy másodfokú bíróság a Fővárosi Törvényszék 18.B.490/2023/26. számú ítéletét a III. r. és a IV. r. vádlottak vonatkozásában a Be. 605.§ (1) bekezdése alapján hagyja helyben.

[4] Terhelt3 III. r. vádlott védője fellebbezése írásbeli indokolásában kifejtette, hogy a védelmi fellebbezés rövidebb tartamú, illetőleg más intézkedés alkalmazását célozza. Az elsőbíróság a bűnösségi körülményeket feltárta, azonban nem teljes körűen vette számba és értékelte azok egymáshoz viszonyított arányát és nyomatékát. Álláspontja szerint mind a bűncselekmény konkrét tárgyi súlyának, mind a védenca személyében rejlő kedvező körülményeknek – beismerő vallomás, tárgyalásról lemondás, hosszabb ideig tartó büntetőeljárás hatálya alatt állás – nagyobb jelentőséget lehetett volna tulajdonítani. A vádlottnak fel nem róható időmúlás jelentősen meghaladja a bűncselekmény törvényi büntetési tételének felső határát, a védenca által büntetőeljárás hatálya alatt töltött idő a próbára bocsátás leghosszabb tartamát is meghaladja. Időszerű elbírálás esetén védencének nem kellett volna számolnia azzal a lehetőséggel, hogy az ellene időközben benyújtott újabb vádirat alapján indult büntetőeljárásban a jelen ügyben alkalmazott próbára bocsátását a vonatkozó törvényi rendelkezések szerint meg kell majd szüntetni. A védenca terhére értékelt büntetett előélet kapcsán kiemelte, hogy az annak alapját képező bűncselekmény elkövetésére 15 évvel ezelőtt, a jogerős elítélésére 6 évvel ezelőtt került sor, a próbaidő eredményesen eltelt. A jelen eljárásban a III. r. vádlott terhére rótt bűncselekmény alacsony társadalomra veszélyességű, büntetési tételének felső határa is csupán egy évig terjedő szabadságvesztés, melyre figyelemmel enyhítő szakasz alkalmazása nélkül is lehetőség van más büntetési nem, intézkedés vagy megrovás alkalmazására. A hivatkozott körülményekre és az elsőfokú ítélet kihirdetését követő időmúlásra figyelemmel a büntetési célok megrovás alkalmazásával is elérhetők. A fellebbviteli főügyészség indítványában írtakkal kapcsolatban arra hívta fel a figyelmet, hogy a beismerő nyilatkozat elfogadása esetén alkalmazandó joghátrány kapcsán tett ügyészi indítvány az alkalmazott büntetés vagy intézkedés legsúlyosabb mértékét rögzíti, attól a bíróság a büntetés kiszabása során irányadó körülményekre figyelemmel az ellenkező irányban eltérhet. Mindezek alapján indítványozta, hogy a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét változtassa meg és az alkalmazott 2 évi próbára bocsátás helyett védencével szemben megrovást alkalmazzon.

[5] A Fővárosi Ítéltábla a fellebbezéseket a Be. 598.§ (2) bekezdése alapján tanácsülésen bírálta el, mivel a vádlottak terhére fellebbezés bejelentésére nem került sor, a

tényállás megalapozottsága a Be. 591.§ (2) bekezdése szerint nem képezheti vizsgálat tárgyát és nyilvános ülés kitűzését az ügyészség, továbbá a fellebbező vádlottak és védőik a Be. 598.§ (5) bekezdése szerinti tájékoztatás ellenére nem indítványozták.

[6] A III. r. és IV. r. vádlottak, továbbá védőik a Be. 583. § (3) bekezdés a) pont alapján kizárólag az elsőfokú ítélet intézkedés alkalmazására vonatkozó rendelkezésével szemben jelentettek be fellebbezést, ezért a másodfokú bíróság az elsőfokú ítéletet a Be. 590.§ (9) bekezdése alapján kizárólag Terhelt3 III. r. és Terhelt4 IV. r. vádlottakra vonatkozóan, a Be. 590. § (3) bekezdés alapján az ítélet fellebbezéssel sérelmezett rendelkezését, illetve részét érintően bírálta felül, ugyanakkor a Be. 590. § (5) bekezdés alapján az elsőfokú ítélet fellebbezéssel nem érintett része tekintetében is felülbírálta

[7] - a) az elsőfokú bírósági eljárást és ennek során vizsgálta azon eljárási szabályok megtartását, amelyek megsértése esetén

[8] - aa) a 607. § (1) bekezdése, valamint a 608. § (1) bekezdése alapján az ítéletet hatályon kívül kell helyezni, vagy

[9] - ab) a 609. § (1) bekezdése alapján az ítéletet hatályon kívül kell helyezni,

[10] - b) a bűnösség megállapítására vonatkozó rendelkezést, ha a terheltet fel kell menteni, vagy vele szemben az eljárást meg kell szüntetni,

[11] - c) a bűncselekmény minősítésére vonatkozó rendelkezést,

[12] - továbbá a Be. 590. § (7) bekezdés alapján hivatalból döntött az egyszerűsített felülvizsgálat tárgyát képező kérdésekben is.

[13] Irányadó volt a

[14] - Be. 590. § (5a) bekezdés, mely kimondja, hogy a másodfokú bíróság az (5) bekezdés a) pont ab) alpontja alapján az elsőfokú bíróság ítéletét akkor bírálja felül, ha az ítélet megalapozatlanságának vizsgálata nélkül megállapítható, hogy a 607. § (1) bekezdésében, valamint a 608. § (1) bekezdésében fel nem sorolt, és a másodfokú eljárásban nem orvosolható olyan eljárási szabálysértés történt, amely lényeges hatással volt az eljárás lefolytatására, a bűnösség megállapítására, a bűncselekmény minősítésére, a büntetés kiszabására, illetve az intézkedés alkalmazására,

[15] - Be. 591. § (2) bekezdés a) pont is, melynek értelmében a másodfokú bíróság nem vizsgálta az elsőfokú bíróság ítéletének megalapozottságát és a határozatát az elsőfokú bíróság által megállapított tényállásra alapította, mivel a fellebbezést kizárólag az 583. § (3) bekezdése alapján jelentették be.

[16] A másodfokú felülbírálatot e szempontok szerint elvégezve a Fővárosi Ítéltábla megállapította, hogy a Fővárosi Törvényszék az eljárását a perrendi szabályok megtartásával folytatta le, a Be. 607. § (1) bekezdésében, a Be. 608. § (1) bekezdésében vagy a Be. 609. § (1) bekezdésében rögzített, az érdemi felülbírálatot kizáró, hatályon kívül helyezéshez vezető eljárási szabálysértést nem valósított meg. A Fővárosi Törvényszék 18.B.490/2023/26. számú jegyzőkönyve alapján megállapítható, hogy Terhelt3 III. r. és Terhelt4 IV. r. vádlottak a 2024. június 14. napján tartott előkészítő ülésen a bűnösségüket beismerték és a tárgyaláshoz való jogukról lemondtak. A bűnösséget beismerő nyilatkozatuk elfogadásának a Be. 504. § (2) bekezdés a), b) és c) pontjaiban foglalt feltételei fennálltak. Az elsőfokú bíróság Terhelt3 III. r. és Terhelt4 IV. r. vádlottakat a törvényi követelményeknek megfelelően a 2024. június 14. napján tartott előkészítő ülésen nyilatkozatukat megelőzően a szükséges körben figyelmeztette, a vádlottak az előkészítő ülésről készült jegyzőkönyvben foglaltak alapján nyilatkozataik természetét és azok elfogadásának következményeit megértették, a III. r. vádlott a korábbi előadásaitól való eltérés okára elfogadható, az ügyiratokkal alátámasztható magyarázatot adott, a rendelkezésre álló iratok alapján beszámítási képességük és beismerésük önkéntessége iránt észszerű kétely nem merült fel, az egyértelmű terhelti nyilatkozatokat az eljárás ügyiratai alátámasztották. Az elsőfokú bíróság indokolási kötelezettségét a Be. 562.§ (4) bekezdésében írtaknak megfelelően teljesítette.

[17] Az enyhítést célzó védelmi fellebbezések érdemi elbírálásának perjogi akadálya nem volt.

[18] Terhelt4 IV.r. vádlott személyi körülményeivel összefüggésben az indokolás [12] bekezdésében rögzítettek - melyek a Be. 561. § (3) bekezdés b) pontjában írtak szerint nem a tényállás részei, ekként korlátozott felülbírálat esetén is pontosíthatók - az ítéltábla a bűnügyi nyilvántartás adatai alapján azzal egészíti ki, hogy az elsőfokú ítélet kihirdetését követően

- a hatóság 2024. június 4. napján, a számsor1bü. számon indult büntetőügyben, a 2022. december 1. és december 15. napja között történt, a Btk. 318.§ (1) bekezdésébe ütköző és a (4) bekezdés a) pontja szerint minősülő jelentős kárt okozó csalás büntette miatt,

- a hatóság1 2024. december 3. napján, az számsor2bü. számon indult büntetőügyben, a 2024. december 3. napján történt, a Btk. 164.§ (3) bekezdésébe ütköző súlyos testi sértés büntette miatt, míg

- a hatóság2 2024. december 18. napján, az számsor3 számon indult büntetőügyben, a 2024. decemberében történt, a Btk. 295.§ (1) bekezdésébe ütköző és aszerint minősülő bírósági, választott bírósági vagy hatósági eljárásban elkövetett vesztegetés büntette miatt gyanúsítottként vonta felelősségre. A hatóság1on számsor2bü. számon indult büntetőügyben jelenleg is letartóztatásban van.

[19] A Be. 591. § (2) bekezdés a) pontja értelmében a másodfokú bíróság nem vizsgálta az elsőfokú bíróság ítéletének megalapozottságát és a határozatát az elsőfokú bíróság által megállapított – a Be. 500. § (2) bekezdés b) pontjában írtakra figyelemmel a vádirati tényállással egyező – tényállásra alapította.

[20] A másodfokú bíróság figyelembe vette, hogy a Be. 606. § (3) bekezdés szerint, ha az elsőfokú bíróság ítélete a vádlott beismerő nyilatkozatának elfogadásán alapult, a másodfokú bíróság a fellebbezéssel megtámadott ítéletnek a bűnösség megállapítására, valamint a vádirati minősítéssel egyező minősítésre vonatkozó rendelkezéseit akkor változtathatja meg, ha a terhelt felmentésének, az eljárás megszüntetésének, vagy a bűncselekmény minősítése megváltoztatásának van helye.

[21] Az irányadó tényállás alapján az elsőfokú bíróság okszerűen vont következtetést Terhelt³ III. r. és Terhelt⁴ IV. r. vádlottak bűnösségére, a terheltek felmentésére, vagy velük szemben az eljárás megszüntetésére az irányadó tényállás alapján nincs törvényes ok, a törvényszék cselekményeiket is törvényesen minősítette a vádirati minősítéssel egyezően a Btk. 290. § (6) bekezdésébe ütköző és aszerint minősülő vesztegetés vétségének.

[22] A felnőttkorúak próbára bocsátásáról és a büntetés végrehajtásának felfüggesztéséről szóló a 2/2023. (VII.5.) BK véleménnyel felülvizsgált és módosítások nélkül fenntartott 55/2007. BK. vélemény szerint a próbára bocsátás a feltételes elítélésnek az a változata, amikor a bíróság megállapítja az elkövető büntetőjogi felelősségét, de a büntetés kiszabását elhalasztja. Ez az intézkedés ugyanazt a célt szolgálja, mint a büntetés. Ezt azonban nem közvetlen hátránnyal, hanem annak kilátásba helyezésével, emellett adott esetben azzal is szolgálja, hogy a hátrány elmaradását magatartási szabályok megtartásától teszi függővé. Minden esetben, amikor a törvény próbára bocsátás alkalmazását lehetővé teszi, a bíróság gondos vizsgálat alapján dönt arról, hogy az adott esetben a büntetés célja ezzel az intézkedéssel is elérhető-e. Ennek során egyenként és összességükben szükséges értékelni a súlyosító és enyhítő körülményeket [Btk. 80. § (1) bek.], továbbá, hogy a próbára bocsátás – az egyéni megelőzés, az elkövető társadalmi beilleszkedésének elsődleges biztosítása mellett – nem kerülne-e ellentétbe az általános megelőzés követelményével.

[23] A büntetés kiszabása során irányadó körülményeket a törvényszék maradéktalanul feltárta és a súlyuknak megfelelően értékelte. A III. r. és a IV. r. vádlottal szemben alkalmazott 2-2 év időtartamú próbára bocsátás intézkedés a vádlottak terhére rótt bűncselekmény minősítése, büntetési tételkerete, továbbá a feltárt súlyosító és enyhítő körülmények mellett, a törvényszék által hiánytalanul hivatkozott jogszabályhelyek mentén törvényes és az ügyészség által tett mértékes indítványra (3-3 év időtartamú próbára bocsátás) figyelemmel nem sértette a Be. 565.§ (2) bekezdésében írt, a III. r. védő által hivatkozottak szerint a terhelt számára garanciát nyújtó perjogi rendelkezést sem.

[24] A Btk. 290.§ (6) bekezdésében rögzített vesztegetés törvényi tényállását a 2020. évi C. törvény 2021. január 1. napjától kezdődő hatállyal iktatta a büntető törvénykönyvbe, az elkövetés ideje közel fél évvel ezt követő, így a vádlottak társadalomra veszélyességben való tévedésre nem hivatkozhatnak, különös figyelemmel arra, hogy a hálapénzzel kapcsolatos jogi szabályozás módosításával híradások széles körben foglalkoztak, de e jelenség, ekként a vádlotti cselekmények erkölcsileg kifogásolható volta – melynek indokaira az elsőfokú bíróság szóbeli indokolásában példamutató részletességgel maga is kitért – ennek hiányában is bárki számára felismerhető.

[25] A törvényszék ugyanakkor e káros társadalmi szokás mindettől független létét is értékelve, helyesen járt el amikor a jogalkotó által is az alacsonyabb absztrakt társadalomra veszélyességű cselekmények közé sorolt, egy évig terjedő szabadságvesztéssel fenyegetett bűncselekményt elkövető, a bűncselekmény elkövetését az előkészítő ülésen a bűnösségre is kiterjedően beismerő III. r. és IV. r. vádlottakkal szemben, az időmúlást is értékelve, a Btk. 65.§ (3) bekezdésében rögzített keretek között a próbára bocsátás tartamát az ügyészi indítványtól alacsonyabb mértékben, 2-2 évben határozta meg.

[26] A másodfokú bíróság osztotta a törvényszéknek az elsőfokú ítélet indokolása [33] bekezdésében írt azon érveit is, miszerint Terhelt3 III. r. vádlott büntetett előélete, továbbá a III. r. és IV. r. vádlottakkal szemben indult további büntetőeljárások ténye – melyet Terhelt4 IV. r. vádlott esetében az ellene indult újabb két büntetőeljárás csak tovább erősít – a próbára bocsátás intézkedés tartamának mérséklését vagy megrovás intézkedés alkalmazását nem teszi lehetővé. A III. r. és a IV. r. vádlott által nyújtott, az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény 138/A. § (4) illetve (5) bekezdésében meghatározott összeghatárt messze meghaladó, a hála lerovásának gesztusán jelentősen túlmutató mértékű jogtalan előny és a cselekmény ebből fakadó, az adott minősítésen belül magasabb konkrét társadalomra veszélyessége mellett a megrovás alkalmazásának Btk. 64.§ (1) bekezdésében írt feltételei nem állnak fenn. A III. r. vádlott védőjének érvelésével szemben pedig a jelen ügyben alkalmazott próbára bocsátás megszüntetésének esetleges lehetősége nem az időmúlásra, hanem a Be. 66.§ (1) a), b) és c) pontjában írtakra figyelemmel a terhelti felróható magatartásra – bűncselekmények elkövetésére vagy magatartási szabályok megszegésére – lehet visszavezethető.

[27] Az elsőfokú bíróság által Terhelt3 III. r. és Terhelt4 IV. r. vádlottakkal szemben alkalmazott próbára bocsátás tehát törvényes és arányos. A próbaidő két évi tartama a Btk. 65. § (3) bekezdésében írt keretek között ugyancsak az anyagi jogi rendelkezésekkel összhangban álló, a cselekmény tárgyi súlyához és a vádlottak személyében rejlő társadalomra veszélyességhez igazodó. A próbára bocsátás alkalmazását kizáró, a Btk. 65. § (2) bekezdésében rögzített körülmények nem állnak fenn.

Mindezek alapján a III. r. és IV. r. vádlottak és védőik enyhítésre irányuló, a próbára bocsátás időtartamának mérséklését, illetve megrovás intézkedés alkalmazását célzó fellebbezését az ítéltábla alaptalannak találta és az elsőfokú bíróság ítéletét a Be. 605. § (1) bekezdés alapján helybenhagyta azzal, hogy Terhelt4 IV. r. vádlott lakcímét és tényleges tartózkodási helyét a nyilvántartásokban szereplő adatok alapján pontosította, illetve az ügydöntő határozat meghozatalának időpontjában fennálló tényleges állapotnak megfelelően helyesbítette.

A Fővárosi Ítéltábla határozata elleni fellebbezést a Be. 615. § (1) és (2) bekezdés zárja ki.

Budapest, 2025. január 8.

dr. Szalai Géza s.k.	dr. Sárecz Szabina Martina s.k.	dr. Bíró Emese
s.k.	a tanács elnöke, előadó	bíró
		bíró

A Fővárosi Törvényszék 2024. június 14. napján kelt 18.B.490/2023/26. számú ítélete a Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság 3.Bf.254/2024/14. számú végzése folytán Terhelt³ III. r. vádlott és Terhelt⁴ IV. r. vádlott vonatkozásában 2025. január 8. napján jogerőre emelkedett.

Budapest, 2025. január 8.

dr. Szalai Géza s.k.

a tanács elnöke